

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo, Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Nemški Šoštanj.

Z velikim pompom trobijo nemški listi med svet, da se je dolgoletna krivica, koja se je Nemcem godila v Šoštanju s tem, da je županoval v trgu slovenski župan, vendarle popravila na tak način, da je vlada razpustila občinski odbor, vzela volitve v vladne roke in res dosegla pri 4. volitvi večino za svoje protežirance.

Danes hočemo le osvetliti nemški značaj trga in nemški značaj volilcev, o drugi priliki baviti se hočemo z uzroki opetovanega razveljavljanja volitev in razpusta.

Naprej pribijemo, da šteje Šoštanj 19 Nemcev, 908 Slovencev, da so v III. razredu pravomočno pri volitvi dne 15. junija 1905 izvoljeni slovenski kandidati z 105 glasovi, med tem ko se nemška stranka z ozirom na nje pičlo število volitve še udeležila ni.

Na novo volila sta I. in II. razr.; II. razred, zarad kojega se bje že od nekdanj boji, šteje po zadnjem imeniku 27 volilcev, od kojih se usjamo naštetih vse iste, koji so volili „na nemško stran“ — ta izraz moramo rabiti, ker niso ravno vsi trdega nemškega pokoljenja, kakor bi mislil tisti, ki čita himne v nemških časnikih.

Trgovec Wabnigg in pek Gande, oia doma iz konjiškega okraja, volita vsak po dvakrat, trgovec Orel, eden od dveh domačincev, vsaj v toliko, da je rojen v Šoštanju, med tem ko je rodbina pristno gorenjske krvi, voli tudi dvakrat, enkrat za se, in enkrat za svojo **rajno** ženo.

Dalje so nemški volilci v II. razr. neki Edvard Schmid, Dunajčan, uslužbenec v tovarni Woschnagg, neki Hans Stuller, zavarovalni agent, sedaj v Gradcu pri „Dunavi“, za svojo ženo, gospa Beti Orel, rojena Kranjica, go-

spod Franc Dembsher, c. kr. okr. sekretar v Novem mestu, za svojo soprogo, rojeno Orel; edina pristna Nemca — posestnika Leopold Waldl in Pavl Mak in pa — tržki mlinar Matija Brišnik, do leta 1904 vedno siguren volilec slovenski.

V I. razredu so volili nemške kandidate, med temi župnika Govediča; Tovarna Franc Woschnagg in sinovi, gospod Franc Woschnagg — sin, brat naših slovenskih prvoboriteljev dr. Jos. in Mihalja Vošnjaka, koji je leta 1867. sopedpisal slovenski oklic na volilce, njegov sin Hans Woschnagg, leta 1890. še član Mozirskega Sokola, drugi sin Franc Woschnagg, zdravnik dr. Joh. Lichtenegger, katerega oče je bil rojen v Braslovčah, Karol Brežnik — tako se piše po krstni knjigi, gostilničar, čigar oče je prišel iz Trnovelj pri Celju, Creditverein, gostilničar Honke s soprogo — koja še v rodbini prav pogosto slovensko kramlja in c. kr. sodni pristav dr. Rihard Tschek, eden od tistih kranjskih nemških uradnikov, koji dobivajo najlepša mesta na Sp. Štajerskem, med tem ko je za domačine le Kozje, Metlika in Črnomelj primerno.

To so naši Nemci, kojim se je delala dosedaj krivica in ki bodo odslej pripravili v Šoštanju pravilno nemško vzgojo, vredno njih prednikom, koji spe v Walhalli spanje pravičnih na medvedovih kožah.

Nas izid ni presenetil, ampak nas je pustil popolnoma hladne. Čez tri leta, vi, „bela vrana s kolarjem“, kakor ste sami sebe imenovali na slavnostnem nemškem večeru, vi, župnik Govedič, in vsi drugi, ki ste tokrat jubilirali, — čez tri leta najkasneje, a upamo, da še prej, se bomo zopet pogledali iz oči v oči. Vederemo!

Svetovno-politični pregled.

— **Volilna preosnova.** Vlada se že bavi s kompromisom na ta način, da zviša število mandatov od 455 na 473 do 475. Poljakom v Galiciji da 5 mandatov več, tako da bodo imeli skupno 93 mandatov. Nemci, ki pa še niso svojih zahtev oficijalno formulirali, dobe baje 9 novih mandatov, in sicer 5 na Nižjeavstrijskem, 1 za Kočevje, 1 za Slezijo, 1 za Linc in 1 za mesto Dumaj. Tudi Italijanom se vrmeta dva mandata. Slovanom se zviša število mandatov od 230 na 236, tako da so Nemci napram prvotni volilni reformi za štiri mandate na boljšem pred Slovani.

— **Ogrski dogodki.** Baron Fejervary bi rad spravil barona Banffyja v svoje ministrstvo na mesto ministra Kristoffya. Ko se je namera naznanila cesarju, je rekel: „Njegov program bi se dal sprejeti, oseba barona Banffyja pa nikoli“. — Vlada je izdala razglas, v katerem pravi, da ji je znano, da imajo politiki in časnikarji z raznimi narodi inozemstva zveze, ki so naprjene proti interesom države, pred vsem s Srbijo in Bolgarijo. Vlada se bo v tem oziru oprijela najstrožjih sredstev.

— **Ruski dogodki.** Pri vasi Alithe so Tatarji napadli oddelek ruskega vojaštva. Vnel se je triurni boj ter so morali končno Tatarji bežati, Mnogo jih je obležalo na bojišču. Vojaki so razstrelili tri vasi, iz katerih so bili napadalci. — V Čudnovu je kakih 30 mož napadlo poštno poslopje. Ubili so nekega poštnega uradnika; a preden so se mogli polastiti blagajne, jih je policija z revolverji pregnala.

— **Carinski spor med Avstrijo in Srbijo.** V političnih krogih so govorili, da je Pasić, ki ga je kralj poklical k sebi, da prevzame vladu, izjavil, da je s svojo skupino vred za sporazumljenje z Avstrijo. Na carinsko vojno sploh ni misliti. — Srbski delegatje so bili brzojavno poklicani domov. Obenem se je pričela pravcata carinska vojna. Srbske carinske oblasti postopajo s pošiljatvami iz Avstro-Ogrske po avtonomnem carinskem tarifu, vsled česar je uvoz sladkorja in pletenin nemogoč.

— **Ameriško-turški spor.** Turška vlada ni izpolnila zahteve Zedinjenih držav glede zakonitega priznanja vseh misijonskih postaj. Tozadevni spor se je vsled tega poostiril. Zedinjene države tudi izjavljajo, da ne pritrdijo 3 odstotnemu zvišanju carine. Nadalje zahtevajo, naj se odstavi mufti Jusufbeg v Bejrutu, ker je izdal knjigo proti ameriškim misijonom. Amerika ne pozove svojega brodovja poprej iz turškega morja, dokler se ne ngodi vsem njenim zahtevam. Vseh ameriških misijonskih postaj na turških tleh je 381, izmed katerih jih je Turčija dosedaj priznala le 87.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Javno predavanje.** Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov je začelo proizvajati zdravo misel javnih, vsakomur pristopnih ljudskih predavanj. Pretečeno sredo, dne 7. t. m. je g. dr. Anton Božič, odvetniški kandidat v Celju, pri še precej dobrem obisku zanimivo predaval o razvoju pravic slovenskega je-

LISTEK.

Prijatelj Lovro.

Iirvaški spisal Avgust Šenoa; poslovenil Janko Bratina.

(Dalje.)

Drugi dan zjutraj se je odpravil nazaj v mesto, poslovivši se od sestre in svaka. Mater ni dobil nikjer. Prišel do kraja, kjer se steza združuje v cesto, je opazil starico, da sedi pod čim razpelom.

— Počakala sem te, Lovro, da te spremim košček pota, Tu imaš pogačo. Sama sem jo spekla. Tudi to vzemi, reče mati, stisnivši sinu pet križevcev v roko; vem, potreboval jih boš.

Molče sta šla nekaj časa po cesti. Tu sta se poslovila. Ali naj pripovedujem, kako.

Prišedši v mesto je šel Lovro naravnost k staremu kanoniku.

Prečastiti dobrotnik! mu je rekel, oče me je izgnal iz hiše, prišel sem k očetu.

— Ravno prav, sinko. Vladni predsednik te je izbral na moje priporočilo za odgojitelja svojemu sinu. Jutri se že moraš preseliti k njemu.

Na ta glas iz ust starega dobrotnika je kriknilo Lovrovo srce od radosti. Svoboden bode, srečen, odmevalo je v njegovi duši, in komaj se je spomnil, da se je treba kanoniku zahvaliti. Tako je nesrečni ribi, katero voda bacne na suho, a plima jo zopet odnese v rodni stekleni dom, v vodo, kjer se more naplavati iz srca. Lovro se je osebno poklonil vladnemu predsedniku. Bil je grof, tedaj aristokrat in birokrat obenem, no, ne eno ne drugo, kakor se navadno piše in razumeva. Bil je fin in dovolj izobražen, a imel tudi smisel za vedo in umetnost. Vešč svojim uradnim poslom, kazal je on mnogo zdravega razuma in studilo se

mu je ono uradniško cepljenje dlak, katero se rado sili v ospredje kot nezmojljiva modrost. Bil je prijazen ljudstvu in ljudstvo njemu. Od srca je sovražil uradnike, kateri so se predstojnikom klanjali do tal, a na občinstvo gledali prezirljivo kot polbogovi. Še več, vladni predsednik je srčno ljubil svojo družino in tak človek ne more biti trd niti pri svojih uradnih poslih. Hotel je, da bode njegov sin povsod cel človek, ki ne smatra pred sodkov za naravne zakone. Zato se je zelo vzradostil, da je dobil Lovra za učitelja. Mnogi so mu to na tihem zamerili, kajti prosim vas, exteolog pa učitelj otrok! To ni mal greh. Medtem se predsednik ni oziral na šepetanje sveta ter pozdravil Lovra tako:

— Da ste mi zdrav, gospod! Veseli me, da sem našel, kar sem že dolgo iskal. Naj vam povem odkrito svoje mnenje. Vi ne bodeste mojemu sinu učitelj, vi ne bodeste samo gouverner,

ampak pravi mentor, kakor ga razumeva škof Fenelon. Vem, da ste odkritosrčen človek, vem, da imate značaj. Vidite, to želim jaz sinu. Mehak je ta dečko, skujte mi iz njega jeklenega človeka. Brez nravi ni v življenju računna, a merilo v nravi mora biti značaj; če ne poznate nravi, ste na slabem. Vi bodeste meni, sinu in moji družini prijatelj in kot prijatelj bodeste živeli v moji hiši.

Tako po priliki je govoril grof. Lovra so zadele te besede prijetno, nov poklic mu je bil vsled tega stokrat prijetnejši. Mladi exteolog se je preselil iz mesta v predsednikovo hišo. V hiši so pazili nanj kakor na svojega; udobnosti in zadovoljstva se mu je ponujalo na vseh straneh, o skrbi niti sledu. Učenec ni bil razvajen gospodič, ampak zdrav, razumen deček, ki je bil ponosen na znanje svojega mentorja. Poučevanje Lovru tedaj ni prizadevalo mnogo truda, in pri največji vnetosti mu je

zika pri uradih in sodiščih od početka sem in se pri tem nekoliko dotaknil slovenske zgodovine. Dokazoval je, da je za časa vojvod bil slovenski jezik državni jezik v slovenskih pokrajinah, kar priča obred umeščenja vojvodov na Gosposvetskem polju na Koroškem. V srednjem veku je bil notranji uradni jezik nemški, občevalni zunanji slovenski. — Predavatelj je seznanil navzoče z različnimi cesarskimi in ministrskimi naredbami iz dobe cesarjev Ferdinanda V. (l. 1555), Jožefa II. in Franca I., ki so omejevale rabo slovensčine, potem Ferdinanda I. in Franca Jožefa I. pod katerim je prvič prišel slovenski jezik do enakopravnosti pri sodiščih, v uradih in šolah (večinoma pač na papirju!). Posebno pozornost je obudila ministerjalna naredba iz leta 1862, kateri se še sedaj trdovratno oklepajo nekateri nam Slovincem sovražni sodniki, in katera določa, da se sme zasliševati in sestavljati zapisnike v slovenskem jeziku pri sodiščih in uradih samo s tistimi strankami, katere niso zmožne drugega deželnega jezika. To naredbo spopolnujejo, oziroma razveljavljajo in dajejo slovenskemu jeziku več pravic, poznejše naredbe od 20. oktobra 1866, 5. septembra 1867, posebno pa ministra Pražaka od 18. aprila 1882, vsled katere se morajo pri sodiščih in uradih sestavljati zapisniki s strankami v tistem jeziku, katerega se hoče poslužiti, to je v njenem občevalnem, odnosno maternem jeziku. Vkljub tej naredbi pa nemški birokratizem vsekozi evira slovensko uradovanje, tako da ne dobivamo slovenskih sodb od višjega sodišča v Gradcu, ter od najvišjega sodnega dvora in državnega sodišča. Slovenci moramo stremeti po lastnem višjem sodišču, potem bi bilo možno odstraniti ovire, ki se delajo slovenskemu uradovanju, potem bi dobili več slovensčine zmožnih sodnikov tudi na višja mesta, pri najvišjem sodnem dvoru in državnem sodišču, potem šele bi prišel slovenski jezik do svoje popolne veljave. — Predavatelj je za svoje zanimivo in temeljito predavanje žel zasluženo pohvalo. — Prihodaje predavanje se vrši v sredo, dne 14. t. m., točno ob 8. uri zvečer v mali čitalniški dvorani v „Narodnem domu“. Predava g. dr. Ivan Fermevc, odvetniški kandidat v Celju, o ločitvi in razrušljivosti zakona po obstoječem pravu.

— **Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Celju.** Obe celjski Ciril-Metodovi podružnici, moška in ženska, imata svoj občni zbor prihodnji četrtek 15. t. m. ob pol 9. uri zvečer v gostilniških prostorih „Narodnega doma“. Vabimo vse zavedne celjske

Slovence in Slovenke, naj se letošnjega občnega zbora številnejše udeležijo nego lansko leto, kajti obila udeležba pri občnem zboru je najlepše merilo narodne zavednosti članov in članic. Na dnevnem redu bodo poročila tajnice in tajnika ter blagajničarke in blagajničarja in zlasti volitev novega odbora s posvetovanjem o delovanju podružnic v prihodnjem letu.

— **Ustrelil se je** v Celju prostak Avgust Slansky iz strahu pred kaznijo.

— **Zopet „pošta“.** Morajo biti res učenjaki in naših poštah. Roma kako ubogo pismo od pošte do pošte, predno se ga kdo usmili in ga pošlje v namenjen mu kraj. „Dobrna, Sp. Štajersko“ vendar ni tako daleč od Dol-a — pravijo, da je Dol tudi na Sp. Štajerskem — in vendar nosi pismo, ki je bilo oddano v Dolu — na Dobrno, poštno pečate: Dol, Süssenheim — Žusem, Pristova, Neuhaus bei Cilli. Ubogi poštni uradniki, ki imajo toliko nepotrebne dela! Pripomnimo, da je bil na naslovni strani prilepljen — narodni kolek. Morebiti pade sedaj komu kaj na misel!

— **† Josip Ravlen**, posestnik in klobučar v Šoštanj, je dne 4. t. m. ob 3/47. uri zjutraj umrl, zadela ga je srčna kap. Blagi ranjki se pač nikoli ni sramoval svojega materinega jezika, temveč je stal v boju za narodne pravice vselej v prvih vrstah. Bil je načelnik krajnega šolskega sveta dolgih 12 let in sicer v najtežavnejši dobi, ko se je zidala 6 razredna tržka šola v Šoštanju. Bil je načelnik obrtne zadruge v Šoštanju celih 10 let ter je s pomočjo drugih faktorjev ustanovil obrtno nadaljevalno šolo v Šoštanju. Bil je odbornik in svetovalc občine trg Šoštanj dolgih 22 let, ter neutrujen in skrben cerkveni ključar tržke cerkve v Šoštanju celih 18 let in funkcionar državnega pravdnitstva 7 let.

Kako je bil priljubljen in spoštovan, je pokazal sijajni pogreb. Iz celega okraja, iz Dunaja, Brežic in Slov. Gradea so prihitali sorodniki in prijatelji. Udeležil se je pogreba občinski odbor trg Šoštanj, zastopniki drugih občin in društev, okrajni zastop, odbor šaleške čitalnice ter mnogo tržanov in okoličanov. Pri odprtjem grobu je ganljivo govoril njegov iskreni prijatelj g. Fr. Rajšter.

Preminul je blagi mož, vnet narodnjak. Izguba je za Š. štanjčane prebrida, nepozabna. — Bodi mu domača zemljica lahka!

— **Županski shod v Šoštanju**, dne 11. t. m. se je vršil ob precej dobri udeležbi. Radi važnosti dnevnega reda in storjenih sklepov sporočamo prihodnjič obširneje.

— **Živinozdravništvo — mi —**

nosti. Škoda, da se ni poglobil v nje; bistri njegov um bi bil našel mnogo hrane v tej stroki. Lovrovo učenje ni bilo samo golo zapomnjevanje, vedno je stvar premočil kritično; sodil je bistro, izvirno, razlagal jasno, kratko. Tako je Lovru tekla časa mirno, udobno, prosto brez nenaravnih pritiskov in dolžnosti, protivnih njegovi volji in željam. Mladi grof se ga je privadil kot starejšega brata, učil se je z vneto in lepo napredoval. A tudi Lovro ni imel učenca drugače kot brata. Ž njim je po zimi prenočeval v mestu, prebil spomlad na potovanju in leto v dvorec na deželi.

Lovro je dihal svobodno, srečno. Še več, Lovro se je čisto spremenil. A tudi ni čuda. Kako je gledal ta svet ubogi cerkvenikov deček, krotki dijak, prišedši iz vaške kolibe, prisiljeni mladi bogoslovec?

(Dalje pihodnjič.)

in vlada. Doživeli smo dne 11. t. m. žalosten slučaj. Prišel je v Šoštanj živinozdravnik iz Slovenjega gradca. Naročeno mu je bilo, naj predava o svinjereji. Neuk slovensčine, je predaval nemški. Kmetje ga niso razumeli in so se jezili, zakaj nam ne da vlada slovenskih živinozdravnikov. Povdarjamo, da je na eni strani res vlada kriva, ker ima dva Slovence v Gradcu, medtem ko pri nas nastavlja Nemce. A mnogo smo krivi mi sami, ker se naša mladina ne posveča živinozdravništvu, ki je dandanes eden najboljših gmotnih virov, češ, da je ta stan „šintarski“, nečasten. Ta predsodek vlada med našim ljudstvom, a mora konečno pasti. Slovenske stariše pozivljemo, naj v korist slov. ljudstva dajo svoje sinove študirat živinozdravništva, slovenske dijake pa, naj smatrajo ta stan istovrednim vsem drugim stanovom.

— **Komisar Zoffal in — postave.** Dan pred volitvami v Šoštanju je g. Ivan Vošnjak odložil mesto obč. odbornika v III. razredu ter to popolnoma pravilno pismeno prijavil. Po postavi je imel pravico, biti voljen odbornikom v II. razredu. No „vladni župan“ Zoffal je izjavljal pri volitvah opetovano, da je izvolitev g. Vošnjaka nepoštavna. Takšne ignorance v zakonih vendar nismo pričakovali — dasi poznamo dobro komisarja Zoffala! — in bodo seveda imele soditi o tem drznem preziranjju postav pristojne oblasti.

— **Komisar Zoffal**, ki se v svojih neprostoovoljno prostih urah bavi intenzivno s zoologijo, je iznašel krásen eksemplar nove vrste „vrana“. Ime ji je „bela vrana s kolarjem“. Najti jo je v „nemškem“ Šoštanju v „Deutsches Haus“.

— **Zavarovalna družba „Donau“** ima med svojimi agenti večinoma najbolj zagrizene Nemce. Tako je bil pri zadnjih šoštanskih volitvah agent „Donave“ Stuller glavni agitator nemškutarske stranke. Kakor se govori, dala mu je družba nalašč zato osem dni dopusta in res je mož strašil en cel teden po Šoštanju. Pri večerni slavnosti po „sijajni nemški zmagi“ imel je agent Stuller govor, pri katerem je trdil, da je Šoštanj bil že od nekdaj nemški in da so tudi vsi Šoštanjci sami „pristni“ Nemci! Tako je govoril „pristni“ Nemeč Stuller, ki je sin slovenskih starišev iz Jezerskega, oziroma iz Galicije na Koroškem, in drugi pristni Nemci kakor so „bela vrana“ Govedič, mlinar Brišnik, posestnik Hliš, pek Kurnik i. dr. so mu navdušeno pritrdjevali, in ta agent si še nupa priti v slovenske hiše ter loviti slovenske zavarovance. Ven ž njim!

— **Najnovejšo iz Dobrne.** Auerja hočejo imeti nemčurji še nadalje na Dobrni. Začeli so pobirati podpise, da bi se deželni odbor usmilil Dobrne in ohranil Dobrni nenadomestljivega (!) Auerja! O je! Pripisujemo deželnemu odboru vendar več pameti, kakor pa dobrnskimi nemčurjem. Mislimo, da so Auerju naredili slabo uslugo tisti, ki so to stvar začeli. Nazadnje še tako blamažo!

— **Važno za krajne šolske svete.** Neka tvrdka je tožila neki krajni šolski svet za plačilo 221 K. Najvišji sodni dvor pa je tožbo zavrnil z razsodbo, da krajni šolski svet nima značaja juristične osebe ter vsled tega ne more tožiti nititožen biti.

— **Nemški ljudski svet v Mariboru** je sklenil tole resolucijo: Nemški ljudski svet za Spodnje Štajersko se zavaruje kar najodločneje proti poslovanjenju Avstrije, ki je namerava vladna predloga volilne reforme in proti uničenju nemštva

v tej državi, katero uničenje je s tem podano; nemški poslanci se torej pozivljajo, da nastopijo najostreje proti vladni predlogi volilne reforme, zlasti pa proti razdelitvi volilnega okoliša 9. štajerskega volilnega okraja (mesto Maribor) in da skrbe za varnost nemštva pod vsakimi pogoji. Silen strah imajo torej Nemci pred nami, še celo v Mariboru se nas boje, ko jim je vendar ravno tukaj tako zagotovljen mandat, da ga jim po sedanjem načrtu volilne reforme sploh ni mogoče nikoli iztrgati. Cela resolucija pa kaže, da sede v nemškem ljudskem svetu duševne reve potencirane vrste.

— **Politično društvo „Sava“ v Brežicah** je dne 7. t. m. sklenilo sledeče: 1. pridruži se sklepom shoda zaupnih mož dne 1. marca 1906 v Mariboru v zadevi volilne reforme in razdelitve volilnih okrajev na Spodnjem Štajerskem; 2. zahteva, da se takoj razpišejo dopolnilne volitve v deželni zbor za kmečke občine brežiškega okraja in v državni zbor za peto kurijo, opozarjajoč na to, da so volitve za pozneje izpraznjene mandate na Srednjem Štajerskem že razpisane; 3. protestuje zoper nameravano reformo zakona kot našemu narodu pogubno; 4. priredi takoj po razpisu dopolnilnih volitev velik javni shod v svrhu določitve kandidatov.

— **V Slovenski Bistrici** je umrl 5. marca t. l. usnjak Miha Nasko. Mož je bil — ne sicer po rodu, pač pa tembolj po mišljenju zagrizen sovražnik Slovencev in je stal vsikdar v prvih vrstah nam nasprotne stranke. Nekaj časa je celo Bistričanom županoval, bil ves čas občinski odbornik, ud okrajnega odbora in svoj čas tudi načelnik krajnega šolskega sveta. Ob njegovi smrti pa se začudeno povprašujemo, kaj je mož v svojih 70 letih storil koristnega. Nič, prav nič vam ni koristil in še celo na nemško šolo, za katero je baje ponujal že zemljo in še 4000 K, je v zadnjem hipu pozabil. Vkljub temu pa se je sililo šolske otroke, da so morali korakati za krsto, ki je bila opremljena s samimi frankfurtaricami. Škandal za šolsko oblast!

— **V Dravo je skočil v Mariboru** upokojeni strojevodja 56 letni Friderik Trentini. Mož je bil vdan pijaci in bil zaradi tega upokojen.

— **Zmrznil je** želar Jakob Dokl v Borovcu pri Ptuju, ko se je v neki ptujski žgajariji tako napil hudičeve kapljice, da je obležal v snegu. Dokl je bil vnet pristaš „Štajerčev“.

— **Junški žandarmerijski postajevodja.** Na Savinji pri Zidanem mostu je prala žena nekega paznika cementne tovarne. Naenkrat ji je spodrnilo in ženska se je že borila z valovi, ki so ji pripravljali gotovo smrt. Tu je prišel med množico ljudi, ki se je zbrala na obrežju, orožniški postajevodja Fran Kotnik, ki se je ravne vrnil iz Trbovelj ves izmučen. Vrgel je puško od sebe in planil v deroče valove, kjer se mu je posrečilo že onesvečeno žensko rešiti in prinesti na suho.

— **Iz Ormoža.** Končane so volitve v okrajni zastop, pokazale so nasprotnikom, — ki so v „Štajercu“ rovali zoper našo slogo — da smo edini, da se narodna zavest v okraju vedno širi, ter poganja korenine v nižje sloje naroda. Z veseljem opazujemo, da ljudstvo naše tirja postavne mu pravice, ker zavrača nemške dopise uradov, dasi se mu v tem obziru stavijo hude zapreke; pa čimbolj se mu nasprotuje, tem žilavejši je narod v svojih opravičenih zahtevah. Mladeničem je poslalo c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuju „Poziv“ k naboru — enim slovenske, drugim nemške. Vpra-

ostalo še dovolj časa za svoje lastne nauke. Učil se je mnogo, čital še več in različno. Hiter, prodirajoč, ognjen duh ne gre le po eni odmerjeni poti, se ne koplje sistematično le po eni vediti; dobivši zvezo med vsemi strokami znanosti in hoteč uspeh njen spojiti z živim, praktičnim življenjem, seže tak duh v vse človeško znanje, skuša ga obseči, kolikor mu dajo moči. Tak duh ne pozna mejnika. To je znak genialnosti. Tak je bil Lovro. Zelo rad se je učil matematike, naravoslovja in filozofije; dobro je znal zgodovino, posebno priljubljeno mu je bilo jezikoslovje in učenje stare in nove književnosti. Poznava je jezikov — in on je poznal vse glavne evropske jezike temeljito — smatral je Lovro samo sredstvom, kakor je tudi treba, a učec se jih, ni si razbival glave s premodrimi podrobnostmi brez namena, ampak učil se je postanka, filozofije, narave jezika. Pogledal je včas tudi v politične zna-

šali bi, se li hoče s takim ravnanjem ljudstvo smešiti? Zakaj glavarstvo ni poslalo samoslovenskih? Fantje nemških pozivov niso sprejeli in so prosili slovenskih. Pa čujte in strmite! Po preteku nekaj dni so žandarji iste (nemške) fantom dostavili. Sili se fantje niso uprli. Da smo bližje turški meji, bi se temu ne čudili. Radovedni smo, na kakšen način bo glavarstvo občanom — katere slovenski uradujejo — asilovalo nemške dopise v rešitev. Čudimo se pa, da se „Štajerc“ med „važnimi vestmi“ tega ne pove, saj je že o razveljavljanju občinskih sklepov glede slov. uradovanja skoro prej poročal, kot so se razveljavljanja razposlala. Vprašamo, od koga dobiva „Štajerc“ te „važne vesti“. Je-li možno, da glasilo c. kr. okrajnega glavarstva v Ptuj? —

Sedaj pravijo — je doba napredka in zdravih načel, jaz pa bi reknel, da je doba čudežev. V občini k je proglašil obč. odbor slovenski jezik uradnim; v zapisniku je navedeno, da niti župan, niti odborniki nemški ne umejo. C. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj je sklep razveljavilo in ukazalo, da županstvo nemške dopise sprejemati in obravnavati mora. Zilobog glavarstvo recepta — kako naj župan dopise, katerih vsebine ne namne, obravnava — odloku ni prišlo.

Kaj naj tedaj slov. župan z nemškim dopisom stori? On vsebine ne razume, pomožni uradi v Gradcu (odlok obč. V.) pa nemščine v slovenski jezik ne preobnavljajo. Z mirno vestjo naj slov. župan nemške dopise v predal in ko oblasti rešitev tirjajo, jih mirno s pripombo „da ne moreš nekaj rešiti česar ne razumeš“ vrni. Nobena sila sveta te k temu ne primora. Take in enake odloke pa župani pošiljajte našim poslancem.

(Op. nr. Mi opominjamo naše občinske urade, naj se drže za sedaj še postavljene poti ter pošiljajo vse nemške dopise v prestavo na „ministrstvo notranjih zadev“ na Dunaj. Videti hočemo, kaj bo to nkrenilo, in potem se vzame potrebni koraki. Pozivljamo pa vsake vse naše občine, da nam pomagajo vse najmanjše v tej zadevi.

— **Železnica Ljutomer-Ormož.** Ne gradijo še železnice Aspang-Friedberg, kakor smo nedavno počočali, pač pa so bili 20. m. m. na Dunaju poslanci in zastopniki raznih občin in okrajev iz Štajerskega, kakor iz Ptuja, Radgone itd. pri ministrskem predsedniku pri finančnem in vojnem ministru. Deputacijo, kakih 40 članov je vodil staj. deželni glavar grof Attems. Hodili so v zadevi zveze Aspang-Friedberg in prosili, naj se ta proga čim preje zgradi, ker je to itak tudi v interesu države same, ki želi, oziroma hoče Dunaj zvezati z Bosno in Dalmacijo po najkrajši poti t. j. Dunaj-Noví. Vsi ministri so se izrekli, da bodo načrt pospeševali. Finančni minister je še omenil, da mora vsa država priti enakomerno v poštev. To je čisto prav! Zadnja leta so gradili železnice na Gornjem Štajerskem, to leto pričnejo na Srednjem, torej pridemo sedaj na vso mi Spodnještajerci. In, ali ne bližje Ljutomer in Ormož ravno na črti Dunaj-Noví? Od te proge pa je že skoro nad polovico zgrajene in to: Dunaj-Aspang 87 kilometrov, Friedberg-Hartberg 28, Hartberg-Fürstenfeld 39, Fürstenfeld-Fehring 20, Purkla-Radgona-Ljutomer 34, skupaj 208 km; ostane še torej Aspang-Friedberg 12 kilometrov, Fehring-Gleichenberg-Purkla 28, Ljutomer-Ormož 20 v celem torej samo 60 km. — Državni in deželni poslanci okrajev Ljutomer in Ormož, oba okrajna zastopa in občinska

sveta, sedaj je ugoden čas, da se gane! Hvaležen vam bo narod, če storite potrebne korake v njegov prid, da se zgradi železnica Ljutomer-Ormož.

— **Divji mož.** V neposredni bližini Gradca, v takozvanem gozdu Plabuč, so nabiralke drv večkrat zagledale popolnoma nagega, zdivjanega moža, ki je takoj zbežal dalje v gozd. Končno je policija iz Eggenberga preiskala gozd ter res zasačila divjega moža. Bil je popolnoma nag in razmršen. Povedal je, da je 50 letni Fr. Leitner, doma iz Trat v radgonskem okraju. Obleko je zavrzel, da se je iznebil — mrčesa.

Kranjsko.

— **Na ljubljanskem slovenskem odru** se je dne 8. t. m. igrala izvirna slovenska drama v štirih dejanjih „Ljubislava“ od Etbina Kristana.

— **Pri občinskih volitvah na Jesenicah** je zmagala slovenska ljudska stranka, na čelu ji župnik Zabukovec, zvezana z Nemci, proti slovenskim naprednjakom v dveh razredih; naprednjaki so dobili v II. razredu 2, v prvem razredu pa vseh 11 mandatov.

— **Shod zaupnikov narodno-napredne stranke kranjske** se vrši dne 28. t. m.

— **Spomenik** postavijo Slovenci v Postojni pesniku-rojaku Vilharju. Proračun znaša 12.000 K.

Slovanski sever.

— **Česke vesti.** Volilne priprave na Moravskem. Širijo se vesti, da je vlada pospešila priprave za volitve v deželni zbor moravski po novem volilnem redu, tako, da se bodo taiste vršile že avgusta ali septembra. Zajedno s to vestjo prinaša „Politik“ vest, da so nemški krogi na Moravskem mnenja, da vlada volilno reformo oktobra, v slučaju, da bi je sedanji parlament ne sprejel.

— **Češko sokolstvo.** Priprave za V. vsesokolski zlet v Pragi, ki se vrši l. 1907, in ima prekiniti v vsakem oziru vse dosedanje, so v živem toku. Že prihodnji teden se snide predsedništvo České Obci Sokolské in tehnični odsek k seji, na kateri se določijo posamezne točke izleta. I za letošnji izlet v Zagreb in v Črno goro se vrše pridno priprave in povsod se kaže živo zanimanje. Po sokolskih društvih so številni krožki hrvatskega jezika in vrše se predavanja o hrvatskem in srbskem narodu, njegovi deželi, njegovih navadah itd. Sokolstvo dela i na to, da bi konečno izginili mučni prizori, ki se dogajajo pogosto pri vojaških naborih. Brat Karel Vaniček je napisal kratko razpravo českim mladencem, v kateri jih odvaja od krčem in pijančevanja za časa naborov. — Pač bi bila podobna akcija nujno potrebna i pri nas!!!

Svetovne vesti.

— **V Karlsruhe na Nemškem** je pri predputnih burkah bil zaboden Italijan Boretti. Prišel je ravno iz Italije. Na kolodvor so ga prišli čakati sorodniki. V bližini doma je več mask nadlegovalo njegovo hčer in nečakinjo. Razvil se je pretep. Pri pretepu je bil zadet Boretti s nožem in je takoj umrl.

— **Umrl je v Madridu Romero Robledo**, bivši posestnik španske zbornice, bivši minister in član državnega sveta.

— **Na Dunaju** je voznikova žena Katarina Bauer svojega 2 in pol leta starega nezakonskega otroka tako grozovito pretepala in trpinčila, da je otrok umrl.

— **Podraženje mesa.** Saksonska vlada je dovolila letni uvoz 30.000 svinj iz Avstrije.

— **Ruski car** je imenoval srbskega princa Arzena Karagjorgjevića polkovnikom in mu dovolil, da nosi celo življenje to uniformo.

— **Umrl je** bivši državni poslanec brnske trgovinske zbornice Rudolf A us pitz.

— **Grof Tolstoj — obtožen.** Cenzura je zaplenila najnovejšo Tolstojevo knjigo „Spoved in krščanska vera“ ter obtožila založnika zaradi bogokletja.

— **Batenberška princezinja Ena**, nevesta španskega kralja, je sprejela pri krstu imena Viktorija, Evgenija, Kristina.

— **Zdraynik v Bernu dr. Ordier** je izumil sredstvo zoper raka in je in je svoje petletne skušnje predložil pariški akademiji. Ordier pravi, da njegovo sredstvo ozdravi 80 odstotkov vseh bolnikov. To sredstvo ni serum.

— **Nadvojvodinja pod kuratelo.** Nadvojvodinja Klotilda, vdova po nadvojvodu Jožefu, je izgubila s ponesrečenimi špekulacijami vse svoje premoženje nad dva milijona kron. Stavili so jo vsled tega pod kuratelo.

— **Cesar, ki ima mnogo prostega časa**, je vsekakor nemški cesar, ki je sa svojo srebrno poroko narisal dve sliki, jih dal pomnožiti ter jih razdelil med svoje prijatelje.

— **V Tatrah sneži** od sobote dalje neprenehoma. Sneg je visok že 60 cm. in temperatura iznaša 10°C pod ničlo. Po meteoroloških opažanjih sodijo, da bo snežilo še dlje časa.

— **Silen vihar** je porušil vas Mahanora pri Tananarivi. Ponesrečilo je mnogo oseb.

— **Podraže se** klobčiči sukanca za šivalno stroje.

— **Velik dobrotnik.** V New-Yorku je nedavno umrl milijonar A. Oechs, ki je v dobrodelne svrhe zapustil 5 milijonov kron. Veče svote je daroval vsem večim društvom v New-Yorku.

— **V Argentini** je južni Ameriki je poldrugi milijon italijanskih naseljencev.

— **† FML. Grivičić.** V Zagrebu je umrl FML. Dane vit. Grivičić, v starosti 75 let.

— **Rude v Ameriki.** V minolemu letu so v Ameriki izkopali raznih rud v vrednosti 1.484.615.000 dolarjev.

A 152/5.7

(169) 2-2

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču na Vranskem sta po prošnji dedičev po gospej **Ani Kolar** naprodaj po javni dražbi sledeči nepremičnini, vsaka posebej in sicer:

1. Nepremičnina vlož. šte. 20 k. o. trg Vransko (Markt Franz), obstoječe iz stavb. parc. šte. 112 hiša, šte. 34, na Vranskem z gospodarskim poslopjem ter z zraven spadajočo pritiklino, a brez živine in krme. Za to nepremičnino se je ustanovila izklicna cena 3400 kron.

2. Nepremičnina vlož. šte. 29 k. o. trg Vransko (Markt Franz) obstoječa iz zemljiške parcele šte. 206, njiva, za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 2281 K 60 v.

Dražba se bo vršila dne **21. marcija 1906, ob 10. uri dopoldne, pri sodnji na Vranskem, soba šte. 1.**

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti pri sodnji v zmislu dražbenih pogojev.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji, v sobi šte. 2, do 20. sušca 1906.

C. kr. okrajno sodišče Vransko, oddelek I,
dne 18. sušca 1906.

— **Morilec žen obešen.** V Chikagu je bil obešen morilec žen, Ivan Hoch. Kakor je znano, se je Hoch oženil z več nego 20 ženami, devet jih je umoril, druge je pa pripravil ob njih imetje.

— **235 potomcev** je zapustila blizu Vidma neka kmetica, ki je umrla 100 let stara. Morda ima še več potomcev, ker dva njena unuka sta šla v Ameriko in se ne ve, kje sta in če imata kaj otrok.

— **Pet otrok našlo smrt pod razvalinami.** V Lyonu na Francoskem se je podrla neka hiša. Pod razvalinami je bilo pokopanih pet otrok.

— **1000 oseb aretovanih v Parizu.** Med pustnim vrvenjem je bilo na velikem bulevardu Quartier La aretovanih okolu 1000 oseb. Pri mnogih so našli prepovedano orožje in skatlje, napolnjene s poprom.

— **Porušil se je del strehe** na stolnici v Winclestru na Angleškem. O tej priliki je bilo ranjenih več oseb.

— **Strašen vrtimec.** V Mobile v južni Ameriki razsaja strašen vrtimec. Provročeno škodo cenijo na poldrugi milijon dolarjev. V mestu Meridian (Mississippi) so razdejane prodajalnice in kolodvoži. Ubitih je bilo 21 belih ljudi in sto črncev.

Stavbo hiše oddam.

Proračun v ... znesku 9600 K in načrt je na vpogled pri ... **IVANU LUKMANU**, učitelju v Šoštanj.

Priloge za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

trrdka
S. Berger
Dunaj I.
Wipplingerstrasse 29.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine pristo
(7/a) 104-52

harmonij.

Več se izve v PTUJU v NARODNEM DOMU. (176) 2-1

Prodajalka

z kaveljjo, za malo špecijsko trgovino se do 1. aprila t. l. v službo išče. — Pismene ponudbe pod naslov „A. M. 31.“ na upravnishvo tega lista. (179) 1

Zelim v kratkem prodati svoje lepo

posestvo.

Isto leži ob komisijski cesti pol ure od Celja. Lepa hiša, 17 metrov dolga, zidana in z opeko krita, zidana štala, kozolec, travnik, poleg lep vrt. Pripravna je tudi za kako trgovino, ker je velik promet. Cena je 6000 kron. — Kdor želi kupiti, naj se zglaš tekom 14 dni v upravnishvu „Domovine“, kjer izve naslov. (174) 1

Išče se v najem oziroma tudi za kupiti boljša (160) 2-2

gostilna

z nekoliko zemljiščem, blizu ali v kakem mestu ali trgu ob železnici na Spodnjem Štajerskem. — Naslov pove upravnishvo „Domovine“.

Hiša

zidana, z opeko krita se da pod ugodnimi pogoji v najem. Taista leži poleg okrajne ceste II. razreda, samo 10 minut od železniške postaje Ponikva. Okoli hiše ograjen vrt, zraven vodnjak s pitno vodo. V kuhinji sta dva štedilnika in je prostora za dve obitelji, ker ima hiša štiri sobe in sicer na vsaki strani dve. Po dogovoru se da tudi s pritliklino vred. Primerna je za kakega vpokojenca ali tudi za izletnike v poletnem času. Kdor hoče prevzeti naj se v kratkem oglasi pri FRANC PODGORŠEK-u, gostilničar na Ponikvi hiš. št. 16. (166) 3-3

Izredni občni zbor

„Posojilnice v Brežicah“

se vrši v sredo, dne 21. marca t. l. ob 6. uri popoldne

== v lastni pisarni. ==

DSEVNI RED:

4. Izvolitev načelstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta izredni občni zbor ob 6. uri ne bil sklepčen, se vrši isti dan v istem prostoru ob 7. uri drugi izredni občni zbor in sklepa takrat vsako število združnikov.

(177) 1

Načelstvo.

Št. 341.

(180) 1

Razpis natečaja učiteljske službe.

1. Na trirazredni ljudski šoli z nemškim učnim jezikom v Laškem trgu (II. krajni razred) se bo s pričetkom zimskega tečaja 1906/7 eno mesto učitelja definitivno popolnilo.

2. Na petrazredni deški ljudski šoli z 2 paralelkami v okolici Celje je o Veliki noči 1906 mesto moškega suplenta popolniti.

Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom pri dotičnem krajnem šolskem svetu vložiti, in sicer za mesto na Laškem do dne 15. aprila, za okolico Celje pa do dne 25. sušca 1906.

CELJE, dne 6. sušca 1906.

(180) 1

OKLIC.

V zapušinski zadevi za rajnim Matijo Hren po domače Rahle iz Sv. Križa št. 18 se je vsled prošnje postavnih dedičev dovolila prostovoljna sodna dražba celega nepremakljivega in premakljivega premoženja pod predloženimi pogoji in se v to svrhu določil dan na

9. malega travna 1906

dopoldne ob 1/2 11. uri na lici mesta pri svetem Križu h. št. 18 s tem pristavkom, da se nepremičnine sestojče iz vlož. štev. 5 in 4 katrastralne občine sv. Križ in premičnine ne bodo oddale pod vkupno izkljeno ceno po 6000 kron. Vsaki dražbenik ima položiti v roke sodnega komisarja 20% vadij toraj 1200 kron.

Zdražitelj mora v treh mescih po dražbenem dnevu položiti polovico izkupila (največje ponudbe) s 5% obrestmi od dneva dražbe, nadalje v 6 mescih po dražbenem dnevu drugo polovico izkupila s 5% obrestmi. Zdražitelj ne sme, predno ne položi prve polovice izkupila, lesa sekati v gozdih prodanega posestva.

Male terjatve, ki so na posestvih vkužjene, so poplačane in toraj indebite vkužjene.

Ostala vsebina dražbenih pogojev, ki se imajo pred začetkom dražbe prečitati, zapisnik o inventuri in cenitvi in zemljiškoknjžni izvleček se morejo v sodni pisarni in pri dražbi vpogledati.

Posestvo leži približno 3/4 ure od trga Konjice oddaljeno tik državne ceste.

C. kr. okrajno sodišče v Konjicah odd. I. dne 28. svečana 1906.

Oddaja stavbe

župnijskega gospodarskega poslopja na Ponikvi ob juž. žel. obstoječega iz hlevov, skednja, kuhinje in kleti. Ustmena zniževalna dražba se bo vršila dne 24. sušca 1906 ob 9. uri predpoldne v občinski pisarni na Ponikvi. Stavba se po oddala le enemu glavnemu podjetniku. — Izkljena cena znaša: 12.300 K. Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev je v pogled razpoložen v občinski pisarni na Ponikvi vsaki dan od 9.—12. ure dopoldne. — Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 1230 K varščine.

Občinski urad Ponikva ob juž. želez.

dne 5. sušca 1906.

Župan: JOSIP MLAKER.

(163) 3-3

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

! sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati. !

Ponudbe nasloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100-50